

ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ
และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม

Factors affecting the saving behaviors of government officials,
permanent employees and government employees in the
Ministry of Transport.

นางสาวอัจฉราพรรณ ตรีเกตุ
Atcharapun Treegate

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ศึกษาปัจจัยด้านการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม และศึกษาพฤติกรรมการออมเงิน ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษา จำนวน 400 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบ t-test และ f-test การวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ผลการศึกษา พบว่า 1) ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ อาชีพ มีผลต่อพฤติกรรมการออม ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม 2) ปัจจัยด้านการเงิน ทั้ง 3 ตัวแปร คือ การออม การเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย และการจัดการบริหารหนี้สิน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออม ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม 3) พฤติกรรมการออมของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ABSTRACT

Research on factors affecting behaviors of government officials, permanent employees and government employees in the Ministry of Transport have the three purposes are to study demographic factors, the financial factors that affect to the saving behaviors and their individual saving behaviors. The sample group in the study was 400 peoples. Statistics used in data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test, f-test, Pearson's correlation analysis and multiple regression analysis.

The results of the study found that the demographic factors, including occupation have an effect on the saving behaviors of government officials, permanent employees and government employees in the Ministry of Transport. The 3 variables of the financial factors consist of the increasing income, the decreasing expenses and debt management have an influence on their saving behaviors. Overall, the saving behaviors of them are at the moderate level.

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การดำเนินชีวิตของคนเราต้องอาศัยปัจจัยที่ช่วยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ดังนั้นจำเป็นจะต้องมีเงินเพื่อไว้ใช้เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ใช้ในการชำระหนี้หรืออื่น ๆ ตามความต้องการ ควรจะมีเงินที่เพียงพอเพื่อไว้ใช้จ่ายในการดำรงชีวิตประจำวัน และเก็บออมเงินสะสมไว้เพื่อนำไปใช้จ่ายในอนาคตหลังเกษียณอายุ และใช้ในยามฉุกเฉิน ประกอบกับสถานการณ์ทางเศรษฐกิจในปัจจุบันในเรื่องของสภาวะเงินเฟ้อ สภาวะเงินเพื่อส่งผลกระทบต่อการออมทำให้มีเงินออมลดน้อยลง จึงต้องตระหนัก และให้ความสำคัญการออม ควรมีความวิสัยในการออมเงินอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีเงินออมเพิ่มสูงขึ้นสร้างความมั่นคงในชีวิตได้อย่างยืนยาว สามารถเตรียมความพร้อมและรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ในอนาคตได้

ผู้วิจัย จึงได้ศึกษาวิจัย เรื่องปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม เพื่อเป็นประโยชน์ต่อการออมเงินได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นแนวทางในการออมเงินไว้ในยามเกษียณอายุ ส่งเสริมการเตรียมความพร้อมในการรับมือกับสถานการณ์ฉุกเฉินต่าง ๆ ในอนาคตได้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม
2. เพื่อศึกษาปัจจัยด้านการเงินที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออมเงินของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านตัวแปร ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ มีดังนี้
ตัวแปรอิสระ (independent variable) แบ่งเป็นดังนี้

1.1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์

- (1) เพศ
- (2) อายุ
- (3) สถานภาพ
- (4) อาชีพ
- (5) รายได้/เดือน

1.2 ปัจจัยด้านการเงิน

- (1) การออม
- (2) วางแผนการเงิน
- (3) การลงทุน
- (4) การเพิ่มรายได้ และการลดค่าใช้จ่าย
- (5) การบริหารจัดการหนี้สิน

ตัวแปรตาม (*dependent variable*) คือ พฤติกรรมการออม ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการสังกัดกระทรวงคมนาคม ดังนี้

1. วัตถุประสงค์ในการออม
2. รูปแบบการออม
3. ความสามารถในการออม

2. ขอบเขตประชากร และกลุ่มตัวอย่าง คือ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม จำนวน 400 คน

สมมติฐานของการวิจัย

1. ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการออม ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม แตกต่างกันไป
2. ปัจจัยด้านการเงินมีผลต่อพฤติกรรมการออม ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ ต่างกัน

แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดและทฤษฎีปัจจัยด้านการเงิน

นำทฤษฎีการเงินของเคนส์ (Keynes, 1936) มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์การจัดการทางการเงิน โดยแบ่งออกเป็น 3 ประเภท คือ

1. ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน
2. ความต้องการถือเงินเพื่อใช้จ่ายเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่ได้คาดคิดไว้ล่วงหน้า
3. ความต้องการถือเงินเพื่อแสวงหากำไร ผู้วิจัยนำมาใช้เป็นแนวทางประกอบในการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการเงิน

แนวคิดด้านพฤติกรรมอารมณ์

นำแนวคิดและทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน (TPB) ของ Ajzen (1991) มาเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์เกี่ยวกับการแสดงพฤติกรรมของมนุษย์ที่ได้รับอิทธิพล และสิ่งที่มีอิทธิพลจากความตั้งใจแสดงพฤติกรรม ประกอบด้วยปัจจัยหลัก 3 ประการ คือ ทัศนคติที่มีต่อพฤติกรรม บรรทัดฐานของบุคคลเกี่ยวกับพฤติกรรม และการรับรู้การควบคุมพฤติกรรมของตนเอง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ณิชากร ชัยศิริ. (2562). ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมอารมณ์ของประชาชนในจังหวัดสงขลาโดยกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

พิมพ์จันทร์ ชวดจะโป๊ะ, ทับทิม พิมพ์สาส์, พัชรिता โสมาศรี, และอติยา สุทธิพงษ์. (2563). ได้ทำการศึกษารื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมอารมณ์ของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี

ปรารธนา หลีกภัย (2563). ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมอารมณ์ของนักศึกษา ระดับปริญญาตรีในจังหวัดตรัง

ธีรนุช เนตรสว่าง, รัชนิกร จันทร์พิมพ์, นภัสสร ทองสุข และ พิมพ์วิณี มะณีวงศ์. (2565). ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมอารมณ์เพื่อความมั่นคงของนักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล

ศิวัช กรุณาเพ็ญ. (2560). ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมและพฤติกรรมอารมณ์ของคน Gen Y

เมทาวี มีเกล็ด. (2562). ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อ การออมภาคครัวเรือนของประเทศไทย

ดร. อับดุลลาเตฟ เซเบอร์ (2565). ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ พฤติกรรมการออมของพนักงาน SMES ในซาอุดีอาระเบีย

ยี ฮุย ลูอี, ลัน ที เฟื่อง เห่งยง และ สรวานันท์ มูไทยยาห์. (2563). ได้ทำการศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศมาเลเซีย

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสอบถาม

ประชากร คือ ข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม ซึ่งไม่ทราบจำนวนขนาดของประชากรที่แน่นอน

กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ จำนวน 400 ราย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบ่งรายละเอียดของข้อคำถามออกเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย รายละเอียดของคำถามที่เกี่ยวข้องกับ เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน

ส่วนที่ 2 ปัจจัยด้านการเงิน ประกอบด้วย การออม การวางแผนทางการเงิน การลงทุน การเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย และการจัดการบริหารหนี้สิน

ส่วนที่ 3 พฤติกรรมการออม ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัด กระทรวงคมนาคม ประกอบด้วย รูปแบบการออม ความสามารถในการออม การตัดสินใจในการออม

การวิจัยครั้งนี้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามประเมินความคิดเห็นที่ตรงกับความต้องการของผู้ตอบ โดยมีการประเมินระดับความคิดเห็น ดังนี้

ระดับความคิดเห็นมากที่สุด	ให้ 5 คะแนน
ระดับความคิดเห็นมาก	ให้ 4 คะแนน
ระดับความคิดเห็นปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อย	ให้ 2 คะแนน
ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด	ให้ 1 คะแนน

ใช้เกณฑ์การแบ่งช่วงคะแนนค่าเฉลี่ย ในการประเมินระดับความคิดเห็นไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 หมายถึง ระดับความคิดเห็นมาก

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 หมายถึง ระดับความคิดเห็นปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 หมายถึง ระดับความคิดเห็นน้อยที่สุด

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบสอบถามปลายเปิด (Open-Ended) เกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติเชิงพรรณนา

1.1 ค่าร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ตัวแปรที่ใช้วัดเชิงกลุ่ม ได้แก่ ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ประกอบด้วย เพศ อายุ สถานภาพ อาชีพ รายได้ต่อเดือน

1.2 ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) การวิเคราะห์ตัวแปรที่ใช้วัดเชิงปริมาณ ได้แก่ ปัจจัยด้านการเงิน และพฤติกรรมการออมของข้าราชการ ลูกจ้างประจำและพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม

2. สถิติเชิงอนุมาน

ในการทดสอบสมมติฐาน โดยการใช้สถิติทดสอบดังนี้

2.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง (t-test) การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (f-test) และการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัยตามวัตถุประสงค์โดยสถิติเชิงอนุมาน เพื่อใช้ทดสอบสมมติฐาน โดยการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย โดยเพศหญิง จำนวน 250 ราย และเพศชาย จำนวน 150 ราย ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนมาก มีอายุอยู่ในช่วงอายุ 31-40 ปี และมีสถานภาพโสด ผู้ตอบแบบสอบถามประกอบอาชีพข้าราชการมากที่สุด จำนวน 294 ราย รองลงมาประกอบอาชีพพนักงานราชการ จำนวน 67 ราย และประกอบอาชีพลูกจ้างประจำน้อยที่สุด จำนวน 39 ราย และโดยส่วนมากมีรายได้ต่อเดือน 15,001 – 30,000 บาท

ปัจจัยด้านการเงินของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ผลการวิเคราะห์พบว่า การจัดการบริหารหนี้สินมาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือการออม การวางแผนการออม การลงทุน และการเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย ตามลำดับ

พฤติกรรมของการออมของกลุ่มตัวอย่าง ในภาพรวมอยู่ในเกณฑ์ระดับมาก ผลการวิเคราะห์พบว่า วัตถุประสงค์ในการออมมาเป็นอันดับแรก รองลงมาคือความสามารถในการออม และรูปแบบการออม ตามลำดับ

การวิเคราะห์ความแตกต่างกันที่มีผลต่อความคิดเห็นในการทดสอบสมมติฐาน พบว่า ปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัจจัยด้านการเงินที่แตกต่างกัน ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพ รายได้ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกันทั้งหมด แต่จำแนกตามอาชีพ ที่มีความแตกต่างกัน คือ การออม การจัดการบริหารหนี้สิน ทั้งสองมีความแตกต่าง จำนวน 1 คู่ คือ ข้าราชการ และพนักงานราชการ

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านการเงินที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม ของข้าราชการลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม ในภาพรวม มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกระดับปานกลาง และมีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน เมื่อปัจจัยด้านการเงินมีระดับเพิ่มขึ้น ส่งผลให้พฤติกรรมการออมของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม เพิ่มขึ้นเช่นเดียวกัน

การวิเคราะห์การถดถอย ปัจจัยด้านการเงินมีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 อยู่ 3 ตัวแปร คือ การออม การเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย การจัดการบริหารหนี้สิน โดยการออมมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมมากที่สุด รองลงมาคือ การจัดการบริหารหนี้สิน และการเพิ่มรายได้และลดรายจ่ายตามลำดับ

การอภิปราย

จากผลการวิจัยปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออม ของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการสังกัดกระทรวงคมนาคม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม พบว่า ปัจจัยด้านประชากรศาสตร์ ได้แก่ อาชีพ มีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคมโดยรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เนื่องจากอาชีพที่แตกต่างกันส่งผลต่อพฤติกรรมการออมที่แตกต่างกัน อาชีพที่มีรายได้สูงมีโอกาสที่จะมีเงินเก็บมากกว่าอาชีพที่มีรายได้ต่ำ ทำให้ความถี่ในการออมมีโอกาสต่างเช่นกัน

การวิเคราะห์ปัจจัยด้านการเงินมีผลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยของตัวแปรปัจจัยด้านการเงินทั้งหมด 3 แปร คือ การออม การเพิ่มรายได้และลดรายจ่าย การจัดการบริหารหนี้สิน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

5.3 ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำวิจัยไปใช้ประโยชน์

จากการศึกษาพฤติกรรมการออมของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม พบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยด้านการเงิน ส่งผลเชิงบวกต่อพฤติกรรมการออมของข้าราชการ ลูกจ้างประจำ และพนักงานราชการ สังกัดกระทรวงคมนาคม ในภาพรวม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 พบว่ามีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ 0.552 มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน ในระดับความสัมพันธ์ปานกลาง ถ้ามีเงินเหลือเพื่อออมในปริมาณที่มาก ก็จะส่งพฤติกรรมการออมเพิ่มขึ้น หรือมีการออมบ่อยมากขึ้น ยิ่งออมเงินเป็นระยะเวลาานานๆ ก็จะมีเงินออมเก็บไว้ใช้ในอนาคตมากขึ้น ดังนั้นหน่วยงานควรส่งเสริมในเรื่องของการออมให้มากขึ้น และให้มีความรู้ความเข้าใจการออมเพิ่มขึ้น เพื่อให้เห็นความสำคัญและการตระหนักในเรื่องการออม ว่าการออมมีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตในระยะยาวอย่างยิ่ง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาในเชิงปริมาณ ในการวิจัยครั้งต่อไปควรมีการวิจัยในเชิงคุณภาพร่วมด้วย เช่น การสัมภาษณ์ เพื่อให้ได้ข้อมูลในเชิงลึก และทำให้ทราบสาเหตุที่แท้จริงที่ส่งผลต่อพฤติกรรมออมนั้นอย่างละเอียดมากยิ่งขึ้น
2. ในการวิจัยครั้งต่อไป ควรศึกษาตัวแปรอิสระอื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์และส่งผลต่อพฤติกรรมการออมเพื่อให้ครอบคลุมมากยิ่งขึ้น เช่น อัตราผลตอบแทน การยอมรับความเสี่ยงการออม เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- ณิชากร ชัยศิริ. (2562). ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการออมของประชาชนในจังหวัดสงขลา. สาขาวิชาการจัดการธุรกิจ, มหาวิทยาลัยทักษิณ.
- ดร. อับดุลลาเตฟ เซเบอร์ (2565). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการออมของพนักงาน SMES ในซาอุดีอาระเบีย. วารสารจิตวิทยา, ปีที่ 16, ฉบับที่ 2, 2526-2540.
- ธีรนุช เนตรสว่าง , รัชนีกร จันท์พิมพ์ , นภัสสร ทองสุข และ พิมพ์ปวีณ์ มะณีวงศ์. (2065). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออม เพื่อความมั่งคั่งของนักศึกษา คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์ วิทยาเขตวังไกลกังวล. วารสารรัตนโกสินทร์ สังคมและมนุษยศาสตร์, เล่มที่ 4, ฉบับที่ 2, 54-68.
- ปรารธนา หลีกภัย. (2563.) พฤติกรรมการออมของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในจังหวัดตรัง. วารสารบัณฑิตศึกษา. คณะพาณิชยศาสตร์และการจัดการ, มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขต, จังหวัดตรัง.
- พิมพ์จันทร์ ชวดจะโป๊ะ, ทับทิม พิมพ์สาส์, พัชรिता โสมาศรี, และอติยา สุทธิพงษ์. (2563). ปัจจัยที่มี ความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษาสาขาวิชาการบัญชีคณะวิทยาการจัดการ, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- เมทาวี มีเกล็ด. (2562). ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการออมภาคครัวเรือนของประเทศไทย. คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ.
- ยี ฮุย ลูอี, ลัน ที เฟื่อง เหวียน และ สรวานันท์ มูไทยยาห์. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการออมของนักศึกษามหาวิทยาลัยในประเทศมาเลเซีย. คณะการจัดการ มหาวิทยาลัยมัลดีมีเดีย, วิทยาเขตไซเบอร์จายา ไซเบอร์จายา, ประเทศมาเลเซีย.
- ศิวัช กรุณาเพ็ญ. (2560). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการออมและพฤติกรรมการออมของคน Gen Y. คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.